

ED-13

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

Relationship between Participative Management and Teamwork of Teacher Under
The Secondary Educational Service Area Office Buriram

กุสุมา กลิ่งรัมย์¹ ศรีเพ็ญ พลเดช² และวินิรณี ทศนะเทพ³

Kusuma Klingram¹, Sripen Poldech², and Winiranee Thassanathep³

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล: 630426021034@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของครู 2) ศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การทำงานเป็นทีมของครูตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี ความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r_{xy} = .687$)

คำหลัก: การบริหารแบบมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

Abstract

The purposes of this research were to: 1) to study level of administration for participation of school administrators according to teachers opinions under Secondary Educational Service Area Office Buriram 2) to study level of Teamwork of Teacher under Secondary Educational Service Area Office Buriram ; and 3) to investigate relationship between participative management and teamwork of Teacher under the Secondary Educational Service Area Office Buriram. The research results revealed that: 1) The opinions of school teachers

under Secondary Educational Service Area Office Buriram on administration for participation were at a high level. 2) The opinions of school teachers under Secondary Educational Service Area Office Buriram on Teamwork of teacher were at a high level. 3) The relation between participative management and teamwork of teacher under the Secondary Educational Service Area Office Buriram in overall aspect was positive at the statistical significant level of .01 with a high correlation level ($r_{xy} = .687$).

Keywords: participative management, Teamwork of teacher, Secondary Educational Service Area Office Buriram

บทนำ

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม และการเมือง การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพที่จะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นในด้านของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้เพื่อชีวิต การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่คิด วิเคราะห์ มีการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนมีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีระเบียบวินัย มีจริยธรรม คุณธรรม และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ คิด วิเคราะห์ ได้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะที่จำเป็น ซึ่งการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ได้กำหนดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้ยั่งยืน ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ที่เน้นหลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และเสริมสร้างการพัฒนาประเทศโดยการบูรณาการกับหน่วยงาน ซึ่งได้มีการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทย โดยกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุเป้าหมายอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาโดยให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) จะเห็นได้ชัดเจนว่าจุดเน้นของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์การทางการศึกษา มีจุดเน้นในหลักการบริหารแบบกระจายอำนาจโดยมุ่งเน้นให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางหรือเป็นฐานในการบริหารจัดการตนเอง นั่นคือการยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะเห็นได้จากการกำหนดให้มีหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการเฉพาะ รวมทั้งกำหนดให้มีการตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) เพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยมุ่งหวังว่าจะสามารถยกระดับการศึกษาของไทยทั้งระบบ

ส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการมีส่วนร่วม ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศและการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นรูปแบบการบริหารของโรงเรียนที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ซึ่งการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร การใช้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้น บุคคลต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและวางแผนการดำเนินงาน
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และดำเนินงานของโรงเรียน
- 3) มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ผลของกิจกรรมหรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น
- 4) มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน
- 5) มีปฏิทินการประชุมคณะกรรมการที่เป็นระบบชัดเจนและแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และ
- 6) มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา (วสันต์ สัตยคุณ, 2554) ดังนั้นการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สามารถออกความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารในยุคปฏิรูปต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารการศึกษา มีความเป็นกัลยาณมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง และในระบบการบริหารในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ผู้ร่วมงานมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะครูผู้สอนเป็นผู้รับนโยบายการบริหารมาปฏิบัติยอมรับถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการให้ครูผู้สอนเสนอความคิดเห็นจะเป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ครูมีโอกาสในการพัฒนาระบบร่วมกันและเป็น การให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติที่มีส่วนร่วมต่อการทำงานเป็นทีมของคณะครูในโรงเรียน (ชาฤณี เหมือนโพธิ์ทอง, 2554) การเปลี่ยนการทำงานเป็นทีม แทนการทำงานแบบเดิมทำให้สามารถทำงานได้ทันเวลาและมีประสิทธิผลมากกว่าองค์การแบบเดิม รวมทั้งบริหารงานดีกว่า เรียนรู้ได้เร็วกว่า และเปลี่ยนแปลงง่ายกว่า อันเป็นคุณสมบัติที่องค์การทั้งหลายในปัจจุบันต้องการ และต้องเรียนรู้ลักษณะของทีมที่ประสบความสำเร็จด้วย

การทำงานเป็นทีม เป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้บุคลากรทำงานร่วมกันภายใต้กฎกติกาหรือกรอบการทำงานเดียวกัน อีกทั้งมีการติดต่อสื่อสารที่มีความเข้าใจที่ตรงกันโดยมีการร่วมมือการประสานงานและตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้ งาน ประสบความสำเร็จตลอดทั้งร่วมรับผิดชอบผลของการทำงานร่วมกันซึ่งความหมาย ดังกล่าวเชื่อมโยงถึงตัวบ่งชี้มีการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย

- 1) สมาชิกเข้าใจวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) สมาชิกในทีมงานทำงานอย่างจริงจัง มุ่งมั่นที่จะผลักดันให้งานบรรลุเป้าหมาย
- 3) มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมารับฟังเหตุผลซึ่งกันและกันและมีบรรยากาศแบบประชาธิปไตย
- 4) การตัดสินใจอาศัยความเห็นพ้องต้องกันเป็นส่วนใหญ่และสมาชิกเต็มใจปฏิบัติตาม
- 5) เต็มใจที่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายตามวิถีทางที่ถูกต้อง และพร้อมรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น
- 6) มีความตระหนักในการกิจที่ได้รับมอบหมาย และพร้อมรับการตรวจสอบความก้าวหน้า
- 7) มีการส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความสามารถตรงกันมาทำงานเป็นทีม

เดียวกัน และ 8) มีการเสริมแรงทีมงานด้วยการให้เกียรติ ยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม (วสันต์ สัตยคุณ, 2554) ปัจจัยหลักซึ่งเป็นองค์ประกอบของการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติให้เป็น "คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็น นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง"แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้มีการวิเคราะห์กรอบนโยบายต่าง ๆ ทุกระดับ เพื่อนำไปเป็นข้อมูล สารสนเทศเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2565) แผนแม่บทด้านการศึกษา มาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์ และแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาตามแนวคิด "ไม่ทิ้งเด็กไว้ข้างหลัง (No Child Left Behind) ซึ่งต่อเนื่องเป็น ปีที่สี่ และการบริหารจัดการตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี หรือ Good Governance เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับให้เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อกำหนดรายละเอียดของ ขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่ต้องใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของภารกิจตลอดจนการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์และ ตัวชี้วัดของภารกิจให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและยังให้ความสำคัญกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การขับเคลื่อน กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญและ การทำงานเป็นทีมจะส่งผลต่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมี ส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียน และพัฒนาการทำงานเป็นทีมให้ประสบผลสำเร็จและเพื่อเป็นการพัฒนา โรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จากข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวนครู จำนวน 3,896 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607 - 608 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555) แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ระหว่าง .67-1.00 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 2) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา เครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .963 3) ระดับการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู เครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .945 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.971

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ทำการวิเคราะห์โดยวิธีการค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง และ 3) การหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นครู โดยส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 59.54 และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 50.43

ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครู

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.04	0.58	มาก	4
2. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.19	0.54	มาก	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.20	0.59	มาก	2
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.21	0.54	มาก	1
รวม	4.14	0.52	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.04$)

ระดับการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู โดยรวมและรายด้าน

การทำงานเป็นทีมของครู	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน	4.27	0.49	มาก	3
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.34	0.45	มาก	1
3. ด้านการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน	4.26	0.52	มาก	4
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน	4.33	0.49	มาก	2
รวม	4.30	0.44	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนด้านการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.26$)

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

การทำงานเป็นทีมของครู	การบริหารแบบมีส่วนร่วม				รวม	
	1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
	X_1	X_2	X_3	X_4		
1. ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน	Y_1	.760**	.705**	.660**	.740**	.787**
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	Y_2	.578**	.647**	.442**	.657**	.629**
3. ด้านการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน	Y_3	.397**	.534**	.443**	.520**	.506**
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน	Y_4	.509**	.501**	.476**	.553**	.555**
รวม	Y_t	.621**	.660**	.563**	.684**	.687**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_t) กับการทำงานเป็นทีมของครู (Y_t) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .687$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ด้านการมี

ส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.04$)

2. ระดับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนด้านการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.26$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .687$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น การทำงานเป็นทีมของครูกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($r_{xy} = .563$) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($r_{xy} = .555$) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน ($r_{xy} = .506$) มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางตามลำดับ

จากการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้สังคมมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เตือนเพ็ญ ยลไชย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กมลชนก ศรีวรรณ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับภุฑย์รัตน์ ปัญญาสิม (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้วางเอาไว้ โดยการใช้กระบวนการในการบริหารจัดการ การกำหนดบทบาทของบุคลากร โดยการออกคำสั่งปฏิบัติงานกับกลุ่มของบุคคล ให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติโดยตรงหรือทางอ้อม เป็นการมุ่งผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับองค์กร สร้างบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ปฏิพล จำลอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

2. การทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก การทำงานเป็นทีมของครู เป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้บุคลากรทำงานร่วมกัน ภายใต้กฎกติกาหรือกรอบการทำงานเดียวกัน อีกทั้งมีการติดต่อสื่อสารที่มีความเข้าใจที่ตรงกันโดยมีการร่วมมือการประสานงาน และตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้งาน ประสบความสำเร็จตลอดทั้งร่วมรับผิดชอบผลของการทำงานร่วมกัน (วสันต์ สัตยคุณ , 2554) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่องการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กุลรัศมี สายมะณี (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ระดับการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กมลชนก ศรีวรรณ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ สิริกานต์ โสมราช (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 พบว่า การทำงานทีมของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องจาก การทำงานจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสาร เพื่อประสานงานในหน้าที่ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้รับข้อมูลในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและทั่วถึง รวมทั้งเป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ อันดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรชนก สุตะพาหะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านทักษะการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับสูง อาจเนื่องมาจาก การดำเนินกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา ได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทและความเหมาะสม เริ่มตั้งแต่ การร่วมคิด การร่วมตัดสินใจ การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมสนับสนุน การร่วมติดตามประเมินผล รวมถึงการร่วมแก้ไขปัญหา (ประภาพรรณ รักเลี้ยง, 2556) ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาในเรื่องอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์จึงได้กำหนดพันธกิจให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ จึงทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงาน

เป็นทีมของครูอยู่ในระดับสูง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณฯ สุยะวงศ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและทัศนคติต่อผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับสูง ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับสูง การรับรู้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและทัศนคติต่อผู้บริหารที่เป็นตัวแปรรวม ร่วมกันมีนัยสำคัญที่ .01 ทั้งสองค่า สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ กลมกุล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 พบว่า ประสิทธิภาพผลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วิไลวรรณ คล้ายคลึง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 สรุปภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ ระวีวรรณ หงษ์กิตติยานนท์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดสระแก้ว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดสระแก้ว ด้านการทำงานเป็นทีมของครูพบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

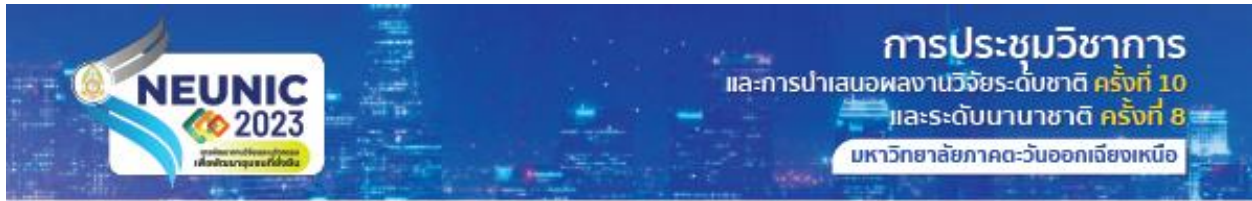
เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน อาจเนื่องจาก การดำเนินงานใดๆ เมื่อบุคลากรในสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจะต้องมีเป้าหมายร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน รวมถึงการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน และสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ ชูตาพร นพแก้ว (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสทวิทยาเขต 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสทวิทยาเขต 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในการนำไปใช้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะในการรวบรวมข้อมูล หลักฐาน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาส ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล หลักฐาน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกัน เพื่อช่วยกัน

วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมหาแนวทางในการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการติดตามและประเมินผลเพื่อ การปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา

2. การทำงานเป็นทีมของครู ด้านการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกอย่างชัดเจนและสมดุล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษากำหนดบทบาทและหน้าที่ ของครูอย่างชัดเจน ควรมีการจัดทำคำสั่งปฏิบัติการและมีการแบ่งบุคลากรในการทำงานแต่ละด้านอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ควรให้ด้าน ใดด้านหนึ่งมีคนเยอะเกินไปหรือน้อยเกินไป เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์พร้อมกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจกับการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน ความสัมพันธ์กันใน ระดับน้อย ดังนั้น การระบวนการในการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจโดยผู้บริหารเพียง ผู้เดียว ควรให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแบ่งหน้าที่ให้การทำงานตามความสมัครใจ และกำหนดบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกอย่างชัดเจนและมีความสมดุล รวมถึงต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล หลักฐาน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษาองค์ประกอบในการแบ่งงานกันอย่างมีคุณภาพของครูในสถานศึกษา

3. ควรศึกษารูปแบบการตัดสินใจเกี่ยวกับการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการ ทำงานของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- กรชนก สุตะพาหะ. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต,สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลรัศมี สายมะณี. (2562). *การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1*. (การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญา มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยพะเยา).
- ชาญฤณี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- ชูดาทพร นพเก้า. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- เดือนเพ็ญ ยลไชย. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ปฏิพล จำลอง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ประภาพรธณ รักเลี้ยง. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ไพฑูริย์ กลมกุล. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม. (2559). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- วสันต์ สัตยคุณ. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- วิไลวรรณ คล้ายคลึง. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนวัดคัมภีร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (งานปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ระวีวรรณ หงส์กิตติยานนท์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดสระแก้ว. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สิริกานต์ โสมราช. (2558). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด).
- สุวรรณา สุขะวงศ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและทัศนคติต่อผู้บริหาร กับการทำงานเป็นทีมของครู. (การค้นคว้าด้วยปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564. กลุ่มนโยบายและแผน. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.